

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. F. Ioannis Nider Ordinis Prædicatorum Theologi De Reformatione Religiosorum Libri Tres

Nider, Johannes

Antverpiæ, 1611

XV. Concludit duodecimum fructum, qui est iudiciaria potestas. Vbi ostenditur quomodo in extremo iudicio multi iudicare dicuntur; sed Religiosi perfecti perfectiùs aliis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45728](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45728)

Serue, inquiens, male, tu quanto mihi eras familiarior, tanto es culpabilior: potest iste respondere, Domine, inquiens, verum est quod dicis, sed quamdiu pœnitere nolui; at postquam toto ex corde pœniteo, meque ipsum in emendationem trado, numquid non peius illo debeo pati, qui nec illud quod habet, tibi totum vult dare pro satisfactione sui commissi? Iustumne videtur, vt quia te magis dilexi, minorẽ debeo misericordiam consequi? Imò eo maiorem mihi deberes facere misericordiam, quo nullam maiorem tibi facere possum satisfactionem. Quid aliud dominus diceret, quàm quod veritas habet? Hunc ergo mitiùs iudicat, vt extoto proprium; illum verò seueriùs, vt minùs sibi priuatum. Sic ergo & Deus mitiùs indulget Monacho, qui se ei totum committit, quàm laico dare nolenti se vel sua pro his quæ commisit. Hæc omnia Anselmus.

CAPVT XV.

Concludit duodecimum fructum, qui est iudiciaria potestas. Vbi ostenditur quomodo in extremo iudicio multi iudicare dicuntur; sed Religiosi perfecti perfectiùs aliis.

DVODECIMVS fructus est, iudiciariæ potestatis traditio. Iudiciaria enim potestas

ftas in vniuersali iudicio extremo, respon-
 det voluntariæ paupertati, quam Religiosi
 omnes profitentur. Vnde Iob: ** Non saluat*
impios, & iudicium pauperibus tribuit. Et
 super illud Matthæi 19. *Vos qui reliquistis*
omnia, &c. dicit Glossa: Qui relinquunt
omnia, & secuti sunt Deum, hi Iudices e-
runt: sed qui licita habentes, rectè vfi sunt,
iudicabuntur. Item patet ex modo loquen-
 di textus Matth. 19. Vbi Petrus primò alle-
 gat dicens & petens, quid daretur pro vo-
 luntaria paupertate: *Ecce, ait, nos reliquimus*
omnia, & secuti sumus te, quid ergo erit no-
bis? Et Christus subiungit, & canit Ecclesia
 in Missali officio: *Amen dico vobis, quod*
vos, qui secuti estis me, &c. sedebitis & vos
super sedes duodecim, iudicantes duodecim
tribus Israël. Ergo præmium paupertatis &
 Christi sequelæ, est iudiciaria potestas. Item
 ad idem est B. Hieronymus super Matth. 19. B. Hieron.
 dicens: *Quid ergo? Non sufficit tantum*
relinquere: iungit quod perfectum est, &
secuti estis me. Ad idem est Augustinus lib. Augustin.
 De pœnitentia, sic dicens: In hoc numero,
 scilicet duodenario, omnes intelliguntur,
 qui propter Euangelium, sua omnia dimise-
 runt, & secuti sunt Dominum. Item Grego-
 rius 10. Moralium: *Quisquis stimulo diui-*
ni amoris excitatus hîc possessa reliquerit,
 Greg. lib 10
 Mor. c. 30.

Bb 2 illic

Iudiciaria
 potestas tri-
 buitur san-
 ctis ratione
 voluntaria
 paupertatis.

* Iob 36.6.
 Glossa sup.
 Matth. 19.

tom. 9.

Augustin.

Greg. lib 10
 Mor. c. 30.

illic proculdubiò culmen iudiciariæ potestatis obtinebit: vt simul tunc Iudex cum Iudice veniat, qui nunc cõsideratione iudicij, sese spontanea paupertate castigat. Iterum ibidẽ Origenes: Si quis reliquerit omnia, & secutus fuerit Christum, quæ promissa sunt Petro, & ipse recipiet. Si autem non omnia reliquerit, sed quædam, quæ specialiter inferius referuntur, hic multiplicia recipiet, & vitam possidebit æternam. Iterum Magister Sententiarũ ad idem sic dicit: Per duodecim sedes perfectio tribunalis, id est, vniuersitas iudicantium intelligitur; scilicet, omnes perfecti, qui relictis omnibus secuti sunt Christum; per duodecim tribus, vniuersitas iudicandorum. Iudicabunt verò eos Sancti, non modò comparatione, sed etiam auctoritate & potestate. Hæc ille.

Debetur autem paupertati, dicit S. Thomas, iudiciaria potestas specialiter. Primò, ratione congruitatis, quia volũtaria paupertas est eorum, qui omnibus quæ mundi sunt contemptis, soli Christo inhærent: & idè non est in eis aliquid, quod eorum iudicium à iustitia deflectat. Vnde idonei ad iudicandum redduntur, quasi veritatem iustitiæ præ omnibus diligentes. Secundò, per modum meriti, humilitati correspõdet exaltatio pro merito. Inter omnia autem, quæ hominẽ in hoc

Orig. tra-
ctat 9. in
Matth.

4.d.47.

*Quid sedes
duodecim
significent.*

4.d.47.

*Rationes
D. Thoma
cur pauper-
tatis voto
debeat
hac potestas*

hoc mundo despectum faciunt, præcipuum est paupertas. Vnde & pauperibus excellentia iudiciariæ potestatis promittitur, ut sic qui se propter Christum humiliat, exaltetur. Tertiò, quia paupertas disponit ad prædictum modum iudicandi. Ex hoc enim aliquis Sanctorum iudicare diceretur, ut ex prædictis patet, quia cor habebit edoctum omni diuina veritate, quam alij potens erit manifestare. In progressu autem ad professionem, primum quod relinquendum occurrit, sunt exteriores diuitiæ, quia hæ sunt vltimò acquiræ. Quod autem est vltimum in generatione, est primum in destructione. Vnde etiam inter beatitudines quibus est progressus ad perfectionem, primò ponitur paupertas. Et sic paupertati correspondet iudiciaria potestas, in quantum est prima dispositio ad potestatem prædictam. Et hinc est, quòd non quibuscumque pauperibus etiam voluntariè repromittitur potestas prædicta, sed illis, qui relinquentes omnia, sequuntur Christum secundum perfectionem vitæ. Et quamuis multi licitè diuitiis vten-
 tes, erunt maioris meriti multis voluntariè pauperibus, & sic eisdem superiores; & qui pauperes fuerunt, sic inferiores: tamen licet inferior non possit iudicare superiorem auctoritate propria, sed tamen auctori-
 tate

*Quibus
 pauperibus
 hæc promissio
 fiat.*

tate Superioris potest. Et ideò non est inconueniens, si iudicium datur iudicandi, tamquam accidentale præmium pauperibus, vt iudicent alios etiam, qui sunt excellentiores merito, respectu præmij essentialis. Hæc Thomas.

4. d. 48.
Iudicare
competit
alicui va-
riis ratio-
nibus.

Sciendum tamen, vt dicit Petrus, quòd iudicare potest competere alicui multipliciter. Primò, per modum primariæ potestatis & auctoritatis, & sic competit soli Trinitati. Secundò, per modum primariæ delegationis, & sic competit soli Christo secundum humanitatem. Tertiò, per modum assessoria dignitatis, & sic iudicabunt Sancti & perfecti, & eorum imitatores: sicut promittit eis Matth. 19. *Vos qui reliquistis omnia, & secuti estis me, &c.* Quartò, per modum approbationis, & sic iudicabunt omnes Sancti: Sapient. 3. *Iudicabunt sancti nationes.* Quintò, per modum *compro-
bationis, iudicabunt vel debent iudicare minus mali magis malos, in quantum eorum comparatione damnabiliores apparent. Et sic dicitur Matthæi 12. *Viri Niniuitæ surgent in iudicio cum generatione hac, & condemnabunt eam.* Probatum igitur per Christum, quòd sequentes in Religione voluntatem Dei perfectam, assessoria & iudiciaria potestate fruuntur: per quam etiam tandem

Sap. 3. 8.

* compro-
bationis,

Mat. 12. 14

eis

eis pauperibus, sicut Christus promisit, vitæ æternæ dabitur possessio. Ad quam nos ipse perducatur, qui in ævum vivit & regnat. Amen.

APPROBATIO.

PRÆCLARVM hoc opus De reformatione Religiosorum R. P. Fratris Ioannis Nideri, insigni doctrina & mirabili pietate refertum, quod à tenebris & teneis Frater Iacobus Buyens Mollensis Conventus Antuerpiensis Ordinis Prædicatorum magno labore & studio vindicavit, & morte præventus typis mandare non potuit; tibi R. P. Fratri Ioanni Boquetio mando ut quantocius cures typis committi, quod Religionibus collapsis & deformatis, erigendis & ornandis mirificè conducet. Datum Antuerpia in Conventu Fratrum Prædicatorum xii. Octobris, Anno M. DC. VII.

F. Petrus Vostynius Fratrum Prædicatorum per Infer. Germaniam humilis Prior Prouincialis.

PRÆSCRIPTI tres libri R. P. Ioannis Nider De reformatione Religiosorum, doctrinam & spiritum sapiunt Doctorum & Sanctorum Ordinis Prædicatorum. Rem proinde Religionibus ac Reipub. utilem mihi facturum videtur, quicumque operam dederit, ut emittantur in lucem. Datum Louanij i. Martij, Anno M. DC. IV.

Iacobus Ianssonius S. Scripturæ Louanij Professor.

